



Watertoets

**Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16
langs rijksweg A27 te Gorinchem**

projectnummer 0454368.100
definitief
9 juli 2019

Watertoets

Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem

projectnummer 0454368.100
documentnummer 0454368.100-WT-01
definitief revisie 00
9 juli 2019

Auteurs

Zoë de Gruijter

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie
Coenecoop 7
2740 AK Waddinxveen

datum vrijgave
23-7-2019

beschrijving revisie 00
definitief

goedkeuring
L. van Twisk



vrijgave
A.J. Brandsma



Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Afstemming overheden	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Huidige situatie	3
2.1	Locatie	3
2.2	Maaiveld	3
2.3	Bodemopbouw	3
2.4	Grondwater	5
2.5	Watersysteem	5
2.6	Waterveiligheid	6
3	Beleid	7
3.1	Rijksoverheid	7
3.2	Waterschap Rivierenland	8
3.3	Gemeente Gorinchem	8
4	Effecten op de waterhuishouding	9
4.1	Uitvoeringsfase	9
4.2	Eindsituatie	9
4.3	Plankaart	9
4.4	Conclusie	9

Bijlage 1 Uitgangspuntennotitie WSRL

Bijlage 2 Routekaart HDD boring

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de verbreding van de A27 wordt de kruising van de gasleiding met de snelweg aangepast. De gasleiding wordt ook in de plankaart van het bestemmingsplan aangeduid. Om deze reden is er een ruimtelijke procedure noodzakelijk om de verlegging mogelijk te maken. De gasleiding wordt iets verlegd en zal de weg kruisen middels een HDD-boring.

1.2 Doel

De watertoets is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerders (in dit geval Waterschap Rivierenland en gemeente Gorinchem) met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium.

1.3 Afstemming overheden

Om de belangen van de gemeente Gorinchem en waterschap Rivierenland te bepalen, is de digitale watertoets doorlopen. Hieruit volgen geen bijzonderheden wat betreft de gevolgen van de verlegging op het huidige watersysteem. Het resultaat van de digitale watertoets is een uitgangspuntennotitie van waterschap Rivierenland. Deze is opgenomen in bijlage 1. Op basis van deze notitie is bepaald dat er geen nadere afstemming nodig was in het kader van de watertoets.

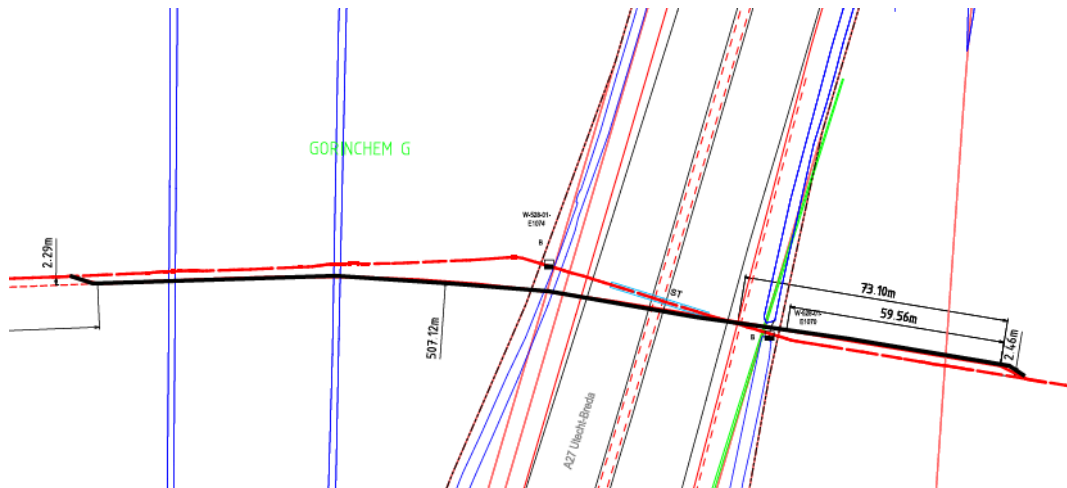
1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de huidige situatie beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft het vigerende beleid rondom het plangebied en met betrekking tot waterbeheer. Hoofdstuk 4 licht de voorgenomen ontwikkeling toe en beschrijft daarbij de effecten op de waterhuishouding.

2 Huidige situatie

2.1 Locatie

De locatie van de gasleiding is langs de A27 bij knooppunt Gorinchem, in de gemeente Gorinchem. Ter hoogte van hectometerpaal 37,7 kruist de huidige gasleiding de A27. Deze zal verlegd worden zoals aangegeven in Figuur 2.1.



Figuur 2.1 Locatie huidige leiding (rood) en te verleggen tracé leiding (zwart) (bron: N.V. Nederlandse Gasunie)

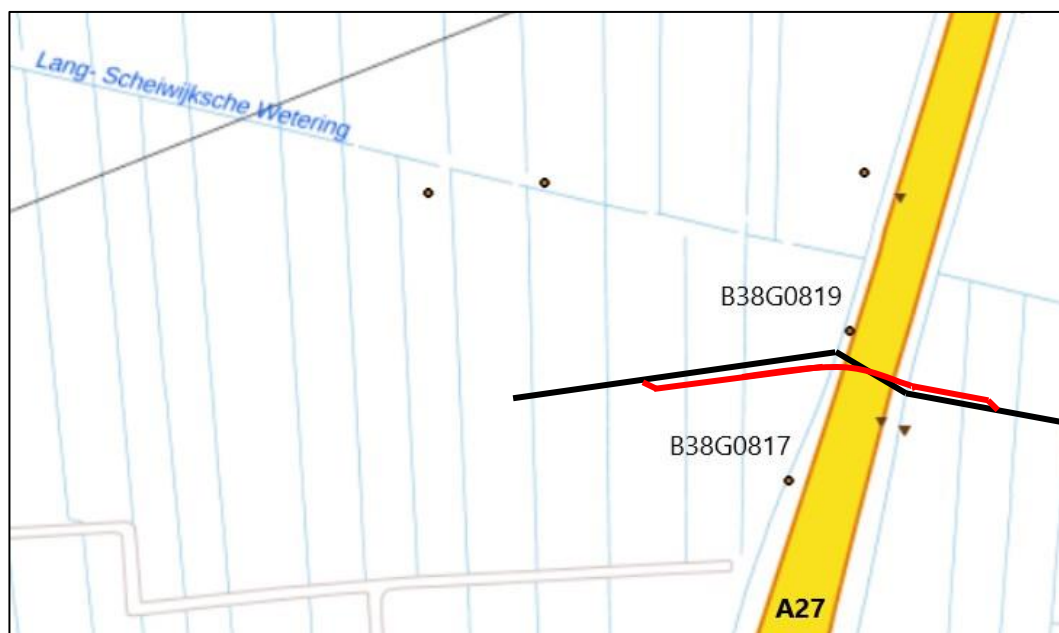
2.2 Maaiveld

Uit het actueel hoogtebestand Nederland (AHN) is op te maken dat het maaiveld gemiddeld op NAP -0,80 ligt. De snelweg bevindt zich hoger in het gebied en ligt op NAP 0,5 m.

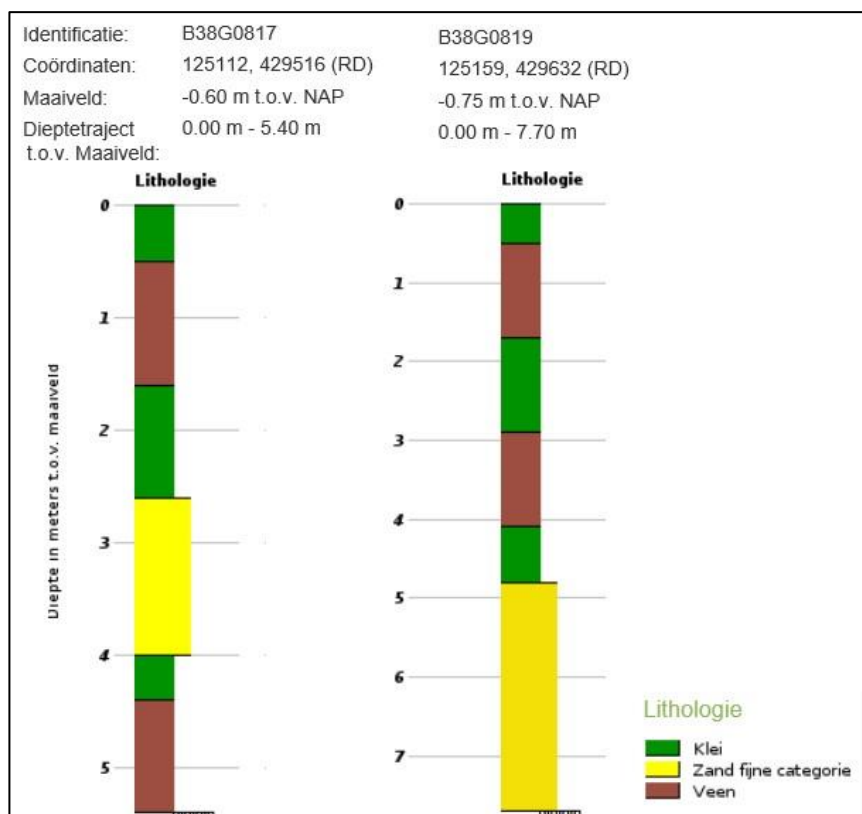
2.3 Bodemopbouw

In de omgeving van de gasleiding zijn een aantal boorprofielen te vinden in het DINO loket, deze zijn weergegeven in Figuur 2.2. De twee genoemde boorprofielen zijn kenmerkend voor de bodemopbouw rondom de gasleiding. In Figuur 2.3 is de opbouw in beide boorprofielen weergegeven. Hieruit kan worden afgelezen dat de eerste 3 meter onder maaiveld overeenkomen in beide profielen. De eerste 0,5 meter bestaat uit klei. Afgewisseld door een veenlaag tot ongeveer 1,5 meter onder maaiveld. Daarna volgt een kleilaag tot ongeveer 3 meter onder maaiveld.

Hierna wijken de boorprofielen iets van elkaar af. Het zuidelijke boorprofiel, B38G0817, geeft na 3 meter onder maaiveld een zandlaag van een meter weer. In boorprofiel B38G0819, iets noordelijker bevindt zich hier een veenlaag van een meter, afgewisseld door een dunne kleilaag van een halve meter.



Figuur 2.2 Locatie boorprofielen DINOloket (zwarte lijn: oud tracé, rode lijn: nieuw tracé)



Figuur 2.3 Boormonsterprofielen DINO loket

2.4 Grondwater

In de omgeving van de gasleiding ligt een peilbuis met meetgegevens die relevant zijn. Deze bevindt zich ten zuiden van de gasleiding, langs de Haarweg, op ongeveer 400 meter afstand van de gasleiding. De locatie van de peilbuis is weergegeven in Figuur 2.4. De peilbuis, B38G0239, beschikt over een meetreeks in de periode 14-05-1965 tot 19-01-1976. Hieruit volgt een gemiddelde waterstand van NAP -0,95 m. Het maaiveld op deze locatie bevindt zich op NAP -0,48 m. Dit betekent dat de gemiddelde grondwaterstand ongeveer een halve meter onder maaiveld staat.



Figuur 2.4 Locatie peilbuis DINO loket

2.5 Watersysteem

De gasleiding doorkruist een aantal watergangen die opgenomen zijn in de legger van Waterschap Rivierenland (figuur 2.5). Dit zijn in het landelijk gebied rondom de snelweg alleen C-watergangen. Ten westen van de snelweg ligt een A-watergang met gedeeld onderhoud en ten oosten van de snelweg een B-watergang. Beide wateren af naar het noorden in de Lang-Scheiwijsche Wetering.



Figuur 2.5 Watergangen rondom plangebied voorkomend in de legger van Waterschap Rivierenland

2.6 Waterveiligheid

Er zijn geen beschermingszones en waterkeringen in en rondom het plangebied gelegen.

3 Beleid

3.1 Rijksoverheid

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwateren verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet richt zich op de zorg voor waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterfuncties (zoals de drinkwatervoorziening). De wet biedt de basis voor het stellen van normen ten aanzien van deze onderwerpen. Verder bevat de wet regelingen voor het beheer van water. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning.

De Wet gemeentelijke watertaken is onderdeel van de Waterwet. In deze Wet heeft de gemeente de zorgplicht gekregen voor:

- Het doelmatig inzamelen en verwerken van overtollig afvloeiend hemelwater;
- Het doelmatig nemen van maatregelen in openbaar gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

In de Wet milieubeheer is de derde zorgplicht voor de gemeente opgenomen. De gemeente dient zorg te dragen voor het inzamelen transporteren van stedelijk afvalwater.

Wet ruimtelijke ordening en de watertoets

De watertoets is per 1 november 2003 wettelijk verplicht (en vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening). De watertoets betekent dat ruimtelijke plannen (waaronder bestemmingsplannen) die vanaf deze datum ter inzage worden gelegd, voorzien moeten zijn van een waterparagraaf. Ruimtelijke plannen van de initiatiefnemer (bijv. gemeente of projectontwikkelaar) worden overlegd met de waterbeheerder.

In de waterparagraaf geeft de initiatiefnemer aan welke afwegingen in het plan ten aanzien van water zijn gemaakt. Het is een toelichting op het doorlopen proces en maakt de besluitvorming ten aanzien van water transparant. In geval van locatiekeuzes en bij herinrichting van bestaand bebouwd gebied geeft de initiatiefnemer expliciet aan welke rol de kosten en risico's van verdroging, verzilting, overstrooming en overlast hebben gespeeld bij de besluitvorming. De waterparagraaf grijpt zichtbaar terug op de afsprakennotitie en het wateradvies.

Nationaal Waterplan 2016-2021

In 2015 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016-2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstroomingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Belangrijke punten uit het nationaal waterplan zijn:

- Eerst vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren;
- Hemelwater zo veel mogelijk afkoppelen, mits schoon (anders eerst zuiveren);
- Uitbreiding van verhard oppervlak zo veel mogelijk compenseren met hectares oppervlaktewater.

Nationaal Bestuursakkoord Water

Met het NBW-Actueel (2008) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord. Een actualisatie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) uit 2003 komt voort uit de invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), de noodzaak tot het aanscherpen van een aantal begrippen en het beschikbaar komen van nieuwe klimaatscenario's.

3.2 Waterschap Rivierenland

De keur en leggers

In de keur heeft Waterschap Rivierenland regels opgesteld om te voorkomen dat dijken en oppervlaktewateren beschadigd raken. De kaarten met daarop de oppervlaktewateren en dijken in beheer van Waterschap Rivierenland waarop de keur van toepassing is, worden de leggers genoemd.

De regels in de keur hebben betrekking op het lozen, afvoeren, onttrekken of aanvoeren van grondwater en water uit sloten en andere waterkeringen.

3.3 Gemeente Gorinchem

Gemeentelijk rioleringsplan Gorinchem 2016-2020

Volgens de landelijke wetgeving hebben gemeenten drie zorgplichten op het gebied van stedelijk waterbeheer:

- Zorgplicht voor inzameling en transport stedelijk afvalwater (Wet milieubeheer);
- Zorgplicht voor afvloeiend hemelwater (Waterwet);
- Zorgplicht voorkomen structureel nadelige gevolgen van grondwater (Waterwet).

De gemeente Gorinchem heeft een gezamenlijke missie en visie met drie andere gemeenten en het waterschap. Deze gemeenten en waterschap van GAAV (Gemeenschappelijke Afvalwaterketen Alblasserwaard Vijfheerenlanden) streven naar een duurzame en doelmatige invulling van de rioleringszorg, waarbij bescherming van de volksgezondheid, kwaliteit van de leefomgeving, behoud van droge voeten en bescherming van de bodem, het grond- en oppervlaktewater gewaarborgd zijn.

De gemeente Gorinchem ziet voor zichzelf een inspanningsplicht om te voorkomen dat grondwater de bestemming van een gebied structureel belemmert. De gemeente heeft hiervoor functionele eisen opgesteld die voornamelijk inspelen op inzicht in het grondwaterpeil verkrijgen en het zoeken naar doelmatige oplossingen bij structurele grondwateroverlast in samenwerking met de burgers.

4 Effecten op de waterhuishouding

4.1 Uitvoeringsfase

De huidige gasleiding wordt ter hoogte van de kruising met de rijksweg A27 vervangen door een nieuwe gasleiding. De nieuwe gasleiding wordt door middel van een diepe HDD-boring aangebracht. Dit houdt in dat aan beide zijden van de A27 een tijdelijke bouwput wordt gerealiseerd, een persput en een ontvangstput. De te verleggen gasleiding zal beneden de grondwaterstand komen te liggen. Voor de realisatie zal daarom tijdelijk een grondwaterbemaling noodzakelijk zijn. Voor het kruisen met de watergangen zullen de watergangen naar verwachting tijdelijk afgedamd worden.

In bijlage 2 zijn de details van de HDD-boring opgenomen. Op de dwarsdoorsnede van de routekaart is te zien dat de leiding op het diepste punt ruim 14 meter onder maaiveld ligt.

4.2 Eindsituatie

De eindsituatie voor de waterhuishouding verandert niet van de huidige situatie. Slechts de locatie van de gasleiding wordt iets opgeschoven. De ligging van de te verleggen gasleiding blijft beneden de grondwaterstand. De leiding wordt onder de watergangen door gelegd en zal geen invloed hebben op de watergangen.

4.3 Plankaart

Een strook met een breedte van 5 meter aan weerszijden van het hart van de gasleiding wordt als dubbelbestemming leiding-gas op de plankaart opgenomen.

4.4 Conclusie

Het verleggen van de gasleiding heeft geen gevolgen voor de waterhuishouding.

Bijlage 1 Uitgangspuntennotitie WSRL

Bijlage 1 Uitgangspuntennotitie WSRL

Beleid waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 “Koers houden, kansen benutten” bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Veiligheid

In het plangebied is geen kern en beschermingszone van een waterkering gelegen.

Grondwater (algemeen)

Het plangebied wordt gekenmerkt door een bepaalde grondwaterstand. De drooglegging van het gebied is hiervoor medebepalend. Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het oppervlaktewaterpeil ligt. Doorgaans geldt voor het maaiveld een drooglegging van 0,70 meter, voor het straatpeil een drooglegging van 1 meter en voor het bouwpeil een drooglegging van 1,3 meter.

Voldoende drooglegging is nodig om grondwateroverlast te voorkomen. In gebieden waar grondwateroverlast bekend is of gebieden met hoge grondwaterstanden adviseren wij om hier nader onderzoek naar te doen. Bij hoge rivierwaterstanden kunnen gebieden gelegen nabij de rivieren overlast ondervinden van kwel. Eventuele maatregelen zijn het ophogen van het maaiveld of kruipruimteloos bouwen.

Waterberging

Voor dit plan is de toename van het verhard oppervlak kleiner dan 500 m² in het stedelijk gebied of kleiner dan 1500 m² in het landelijk gebied. Eventueel kan gebruik worden gemaakt van een eenmalige vrijstelling. Hiervoor kunt u contact opnemen met de afdeling vergunningen van het waterschap. In alle andere gevallen dient u compenserende maatregelen te treffen.

In dit geval zult u na het doorlopen van planologische traject in het kader van de watervergunning nadere afspraken moeten maken.

Watergangen

Binnen het plangebied ligt een A-watergang. Binnen het plangebied ligt een beschermingszone van een A-watergang. Binnen het plangebied ligt een B-watergang of een beschermingszone van een B-watergang.

Werkzaamheden in de watergang of de bijbehorende beschermingszone zijn vergunning -en of meldingsplichtig omdat deze invloed hebben op de water aan- en afvoer, de waterberging of het onderhoud.

Een onderhoudsstrook is een obstakelvrije strook die als beschermingszone in de legger is aangewezen. Met deze zone wordt handmatig en/of machinaal onderhoud van de watergang vanaf de kant mogelijk gemaakt. Voor A-watergangen is die strook 4 meter breed (in de

Watertoets

Verlegging gasleiding W-528-01-KR-017-A16 langs rijksweg A27 te Gorinchem
projectnummer 0454368.100
9 juli 2019 revisie 00
N.V. Nederlandse Gasunie



Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en in het Land van Heusden en Altena geldt een breedte van 5 meter), gemeten uit de insteek. Voor B-watergangen is de strook 1 meter breed. C-watergangen hebben geen beschermingszone.

Verbeelding

Op de Verbeelding van het bestemmingsplan worden A-watergangen opgenomen met de bestemming Water. De beschermingszone van de watergangen wordt niet bestemd. De boezemgebieden of het winterbed krijgt de dubbelbestemming Waterstaat - Waterberging.

Waterkwaliteit (algemeen)

Hieronder volgen een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen:

- Bij de herstructurering van bestaande woonwijken of herbouw van woningen is er de kans om het rioolsysteem zodanig aan te passen dat hemelwater wordt afgekoppeld. Het uitgangspunt is dat er minimaal tot aan de erfgrans een gescheiden stelsel wordt aangelegd.
- Bij nieuwbouw is het uitgangspunt dat hemelwater van het verhard oppervlak voor 100% gescheiden wordt afgevoerd. Het waterschap gaat bij nieuwbouw van woningen uit van een (duurzaam) gescheiden rioleringsstelsel. Hemelwater van terreinverhardingen stroomt bij voorkeur niet direct af op het oppervlaktewater, maar wordt eerst voorgezuiverd door een berm wadi of bodempassage.
- Bij bedrijventerreinen wordt gestreefd om het hemelwater van het verhard oppervlak gescheiden van het vuilwaterriool af te voeren. Bij risico's voor waterverontreiniging wordt gestreefd naar een verbeterd gescheiden rioleringsstelsel.

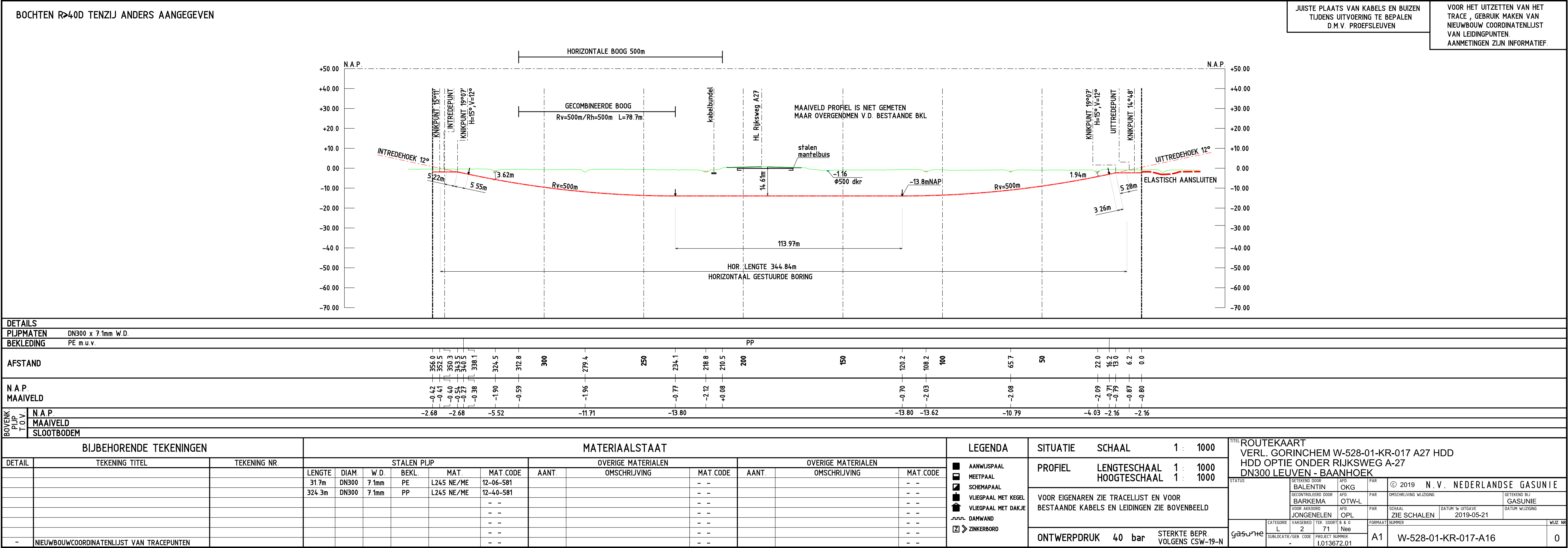
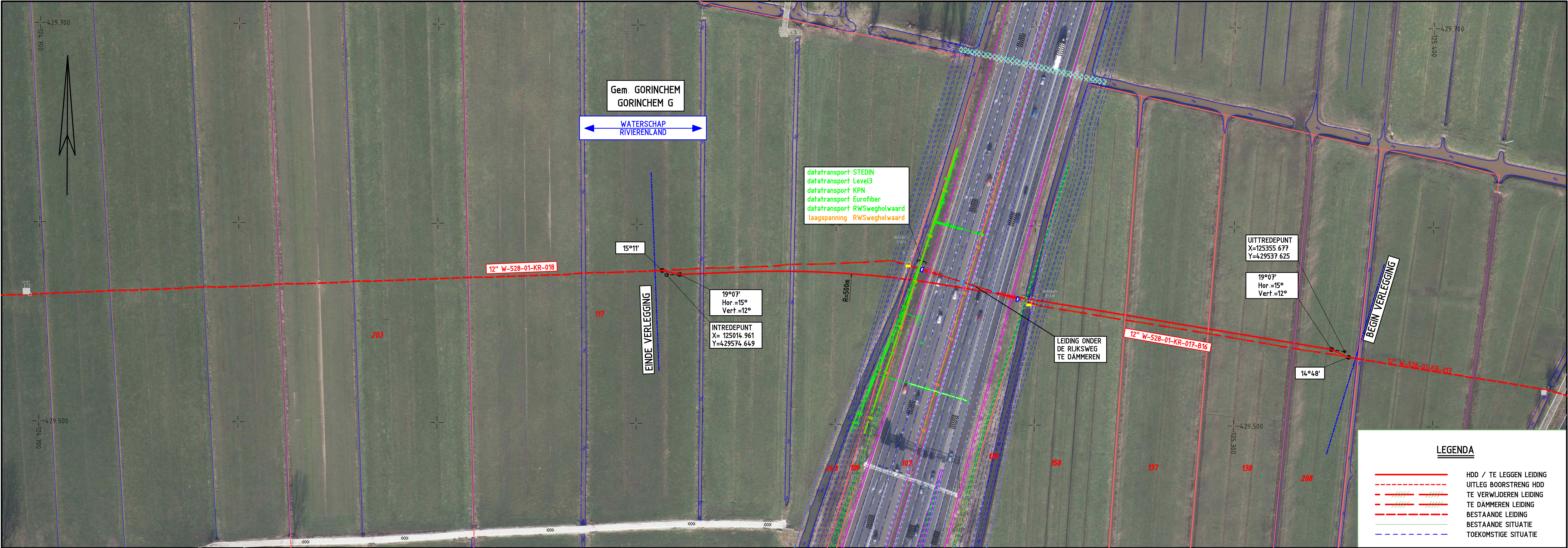
Riolering en zuiveringswerken

Het rioolstelsel valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. U kunt met uw gemeente contact op te nemen voor het aansluiten van (nieuwe) woningen en bedrijven.

In het plangebied ligt geen rioolwaterpersleiding van het waterschap.

Bijlage 2 Routekaart HDD-boring

TEK. NR. W-528-01-KR-017-A16



ALLEEN WIJZIGEN VIA MICROSTATION

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

E. leonie.vantwisk@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2019

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.